

**HEINÄVEDEN KUNTA
ARVIOINTIKERTOMUS 2016**

**TARKASTUSLAUTAKUNTA
24.5.2017**

HEINÄVEDEN KUNTA
Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS
 VUODELTA 2016

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Heinäveden kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 71 §:n mukaan arvioida ovatko valtuuston talousarviossa tai muutoin asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kunnanvaltuuston 14.1.2013 § 8 valitsemina tarkastuslautakunnan jäsenenä ja varajäsenenä ovat seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Timo Kukkonen, pj.	Jorma Räsänen
Reino Rautiainen, vpj.	Tarja Heiskanen
Pentti Heiskanen	Markku Prättälä
Jaana Hirvonen	Sari Tuovinen
Elsi Puustinen	Marja-Leena Tiilikainen

Lautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Asta Salo. Lautakunnan kokouksiin on osallistunut myös kunnanvaltuuston valitseman tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n JHT- tilintarkastaja Lilja Koskelo.

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt nelivuotissuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen ja tarkemman vuosisuunnitelman kutakin vuotta varten. Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet toimielinten toimintaa heille toimitettujen tai internetin kautta luettujen pöytäkirjojen avulla. Lisäksi lautakunta on saanut selonteon tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista.

Lautakunta on arviointitehtävän suorittamiseksi pitänyt 5 kokousta, perehtynyt asiakirja-aineistoon, kuullut kunnan viranhaltijoita ja tilintarkastajaa ja seurannut toimintayksiköiden toimintaa. Lautakunta on tutustunut uusittuun urheilukenttään ja monitoimitalon tiloihin sekä kotihoidon henkilöstötiloihin.

Lautakunnan jäsenten esteellisyydet on merkitty lautakunnan pöytäkirjaan ja otettu huomioon arviointia suoritettaessa.

Tarkastuslautakunta on hyväksymänsä työohjelman mukaisesti suorittanut sille kuuluvan tehtävän ja antaa seuraavan arvion:

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2016 talousarvion ja vuosia 2017 - 2018 koskevan taloussuunnitelman 7.12.2015 § 71.

Talousarvioon on tehty toimintavuoden aikana muutoksia siten, että toimintatuottoja vähennettiin 125.390 euroa ja toimintakuluja korotettiin 433.297 euroa.

Tilinpäätöksen mukaan kunnan käyttötalousmenot (sis.+ulk.) alittivat muutetun talousarvion 347.056 euroa. Tulot (sis.+ulk.) alittivat muutetun talousarvion 130.829 euroa.

Kunnan strategiana on pitää veroprosenttien taso kuntalaisten kantokykyä vastaavalla tasolla kunnan vetovoimaisuus huomioiden. Kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2016 oli 19,86 % kun se oli Heinävedellä 20,75 %. Etelä-Savon keskimääräinen tuloveroprosentti oli 20,92 %.

Kunnan verotulot olivat 11.892 milj.€. Verotulot laskivat edelliseen vuoteen nähden 1,21 %. Poikkeama talousarvioon nähden oli 216.000 euroa, johon vaikutti mm. kunnan tuloveron alenema 63.000 euroa ja yhteisöverotuoton kasvu 279.000 euroa.

Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 3,18 % ja ylittivät talousarvioon varatun määrän 3.900 euroa.

Kokonaisuutena tilikauden ylijäämä oli 92.642 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2016 lopussa 2.175.628 euroa vuoden 2016 ylijäämän liisäämisen jälkeen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus kertovat asianmukaisesti tehtäväalueittain asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

KUNNANHALLITUS

Sisäisen valvonnan raportointi on toteutunut muilla paitsi perusturvan toimialalla. Syynä tähän on, että virassa ei ole viranhaltijaa, joka valvontaa on suorittanut.

Valtuuston hyväksytyä valmistelun pohjaksi Heinäveden strategiset lähtökohdat, Heinäveden elinvoimastrategian sekä Heinäveden johtamisprosessit ja johtamisjärjestelmän on käynnistetty uuden hallintosäännön valmistelu mm. toimivallan, eri toimielinten ja vastuualueiden osalta.

Uuden valtuuston kooksi vahvistettiin 17 valtuutettua.

Yleishallinnon toimialalla (sisältäen myös ruoka- ja puhtauspalvelut) sairauspoissaolot ovat lisääntyneet huomattavasti edellisvuoteen verrattuna.

Koko kunnan henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät hieman edelliseen vuoteen nähden ja niitä oli 16,4 kalenteripäivää/henkilö, edellisenä vuonna poissaoloja oli 16,6 pv/hlö/v. Suhteellisesti eniten poissaoloja oli sosiaalitoimen toimialalla (22,1 pv/hlö/v) ja vähiten sivistystoimen toimialalla (9,4 pv/hlö/v). Lyhyet (1-3 pv) sairauspoissaolot olivat vähentyneet huomattavasti verrattuna edelliseen vuoteen.

Soisalon Työterveys –liikelaitos tuotti työterveyspalvelut 31.12.2016 saakka.

Ruokapalveluasiakkaiden määrä on vähentynyt mm. oppilasmääristä ja ruokasaliasiakkaista johtuen.

Teolliseen toimintaan tarkoitetut tilat ovat edelleen osittain tyhjinä.

Työllisyyden edistämisen toimintatuottoja on ollut arvioitua vähemmän sekä toimintakulut ovat arvioitua pienemmät talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeenkin.

Nuorten kesätyöllistämiseen varattua määrärahaa yritykset eivät ole käyttäneet arvioidusti.

Maaseutusihenteerin palvelut hankitaan ostopalveluina.

Kunnanhallituksen tehtäväalueen toimintakulut alittuivat 327.799 euroa, joka on 6,6 % talousarviosta.

Tarkastuslautakunnan mielestä

- työllisyyden edistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä on tehostettava tai talousarviota laadittaessa vältettävä ylibudjetointia
 - kunnanhallitus on perustellusti asettanut tervehdyttämistoimikunnan arvioimaan tyhjillään olevien kunnan ja tytäryhtiön asuntojen käyttömahdollisuuksia ja saneerausta

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Sosiaalityön ja kotihoidon toiminnalliset tavoitteet saavutettiin osittain. Sosiaalityön ja toimeentulotuen asiakasmäärät ovat lisääntyneet samoin kuin vammaispalvelujen määrät. Lastensuojelun määrät ovat vähentyneet avohuollon tukipalveluihin panostamalla.

Kotihoidon toimintakulujen alitus johtui pääosin palvelujen ostojen vähentymisestä. Henkilöstökulut ylittyivät johtuen mm. runsaista poissaoloista.

Palveluasuntojen, ryhmäkodin ja hoivakodin asiakaspaikat olivat pääsääntöisesti täynnä.

Perusterveydenhuollon avohuollossa (lääkärien ja hoitajien vastaanotto toiminnassa ym.) toimintatuotot ja -kulut toteutuivat talousarvion mukaisesti. Avohuollon vastaanottokäynnit (lääkärit ja hoitajat) vähenivät edellisvuodesta. Samoin laboratoriotutkimukset vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolot avohuollon palveluissa kaksinkertaistuivat edellisvuoteen nähden johtuen osin sisäilmaongelmista.

Haasteet lääkäripalveluiden saamisessa jatkuivat.

Vuodeosaston hoitopäivien määrä alittui talousarviossa arvioidun määrän 489 päivällä. Hoitopäivän hintatavoite alittui 4,4 eurolla. Hoitajakson hinta alittui edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti. Toimintakulut ylittyivät talousarvioon nähden 45.762 euroa eli 2,2 %.

Erikoissairaanhoidon toimintakulut ylittyivät 89.160 euroa. PKSSK:n lähetteet vähenivät 500:lla ollen lähes 30 % vähemmän talousarvioon verrattuna.

Hammashuollossa hoitoon pääsy on toteutunut. Asiakaskäyntien määrä ylitti tavoitteen 952 käynnillä määrän ollessa 2452. Myös asiakasmäärä ylittyi 1356 ollen 2031. Nousua edelliseen vuoteen oli yli kaksinkertaisesti. Hammashuollon toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Terveydenvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut tuottaa sopimusperusteisesti viiden kunnan (Heinävesi, Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki ja Varkaus) yhteinen Keski-Savon ympäristöyksikkö ja seudullinen ympäristölautakunta. Isäntäkuntana toimii Leppävirta.

Perusturvan hallinnon ja talouden toimintakulut ylittyivät 14.814 euroa.

Henkilöstötilinpäätöksen mukaan sairauspoissaolot sosiaali- ja terveystoimessa vähenivät hieman verrattuna edelliseen vuoteen.

Kokonaisuutena perusturvalautakunnan tilinpäätös ylittyi 110.892 euroa muutetusta talousarviosta. Toimintatuotot alittuivat 9.743 euroa ja toimintakulut ylittyivät 112.634 euroa eli 0,5 %. Hallintokunnan henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoihin jouduttiin vuoden aikana tekemään muutoksia.

Tarkastuslautakunnan mielestä

- lisääntyneet omaishoitajien palkkauskulut näyttävät tilinpäätöksessä negatiivisilta, mutta todellisuudessa niiden ansiosta on saatu kotihoidon toimintakuluissa huomattavaa säästöä
- Siun soteen liittymisestä aiheutuneet valmistelutoimenpiteet ovat rasittaneet hallintoa

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Toimintakuluissa tuli säästöä 83.202 euroa, lähinnä henkilöstömenoissa ja palveluiden ostoissa. Varhaiskasvatuksen menot alittivat talousarvion 7,5 %.

Uuden varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen seudullisesti toteutettiin Joensuuun seudun seitsemän kunnan kanssa.

Perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Ylä- ja alakouluissa näkyvä Kiva-koulutoiminta on vähentänyt kiusaamista.

Perusopetuksen toimintakulut kokonaisuudessaan alittuivat hieman, samoin henkilöstökulut ja palveluiden ostot. Kuljetuskustannukset/oppilas alenivat hieman. Oppilaskohtaiset bruttomenot toteutuivat ennakoitusti.

Lukion asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Oppilaskohtaiset bruttomenot laskivat hieman, mutta nousivat edellisvuoteen verrattuna n. 3 %. Oppilasmäärät ovat pysyneet liki ennallaan.

Vapaan sivistystyön tehtäväalueella Soisalo-opisto huolehti kansalaisopiston toiminnasta jo yhdeksättä vuotta. Kurssitarjontaa on laajennettu järjestämällä myös erikoiskursseja. Kansalaisopiston tuntimäärä lisääntyi hieman edellisestä vuodesta ollen 3.438 tuntia.

Kirjaston lainausmäärä oli noussut edellisvuodesta 6,5 %, asiakasmäärä oli hieman vähentynyt. Kirjasto on mukana Etelä-Savon yhteisessä Lumme-kirjastossa ja Koha-kirjastojärjestelmässä. Autopalveluja on myyty Savonlinnan kaupungille.

Kirjaston asukaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet edellisvuodesta 7 %.

Urheilukentän peruskorjaus sekä latu- ja kelkkareitistöjen kunnostus ovat onnistuneet mm. käyttäjiltä saadun palautteen perusteella.

Liikunta- ja nuorisotoimen asukaskohtaiset kustannukset ovat nousseet edellisvuodesta keskimäärin 16 %.

Henkilöstötilinpäätöksen mukaan sairauspoissaolot sivistystoimessa alenivat 10 % edellisvuodesta.

Sivistyslautakunnan toimintakulut alittuivat 148.877 euroa eli 2,3 % ja toimintatuotot ylittyivät 44.802 euroa eli 12,5 %.

Tarkastuslautakunnan mielestä

- talousarvion laadinnassa on pystyttävä arvioimaan toimintakulut entistä paremmin

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Rakennusvalvonnan lupamäärät ovat laskeneet edellisvuodesta, kun taas katselmusmäärät ovat hieman lisääntyneet.

Rakennustarkastus ei ole edelleenkään saavuttanut kustannusvastaavuutta.

Kiinteistötoimessa sekä toimintatuotot että toimintakulut ylittyivät hieman. Vuokratuotot ovat laskeneet hieman edellisestä vuodesta. Asuntoja ei ole saatu myytyä.

Maa- ja metsätilojen toimintatuotot jäivät 106.663 euroa alle talousarvion johtuen metsänhakkuiden viivästyisestä.

Teknisen toimen toimintakulut alittivat talousarvion 79.138 euroa johtuen alentuneista henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Investointimenoihin oli talousarviossa varattu 1.886 milj. euroa, josta toteutui 1.523 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan toimintakulut alittuivat 69.182 euroa. Toimintatuotot alittuivat 33.810 euroa.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti edellisestä vuodesta (22,0 pv/hlö) ollen 12,2 pv/hlö.

Tarkastuslautakunnan mielestä

-kustannusten hallinta on onnistunut hyvin

KUNNAN TALOUS

Kuntalain 121 § mukaan jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Heinäveden kunnan taseessa ei ole alijäämää.

Tilinpäätöksen mukaan tilikauden ylijäämä oli 92.642 euroa. Aiempina vuosina kertynyt ylijäämä on 2.082.986 euroa.

Kunnan omavaraisuusaste on 40,0 % (40,6 %) ja lainamäärä 4.418 €/asukas, edellisenä vuonna 4.191 €/asukas. Kuntakonsernilainamäärä 6.073 €/asukas.

MUITA HAVAINTOJA

- konsernin lainamäärä/asukas on edelleen korkea
- kunnan taloutta on hoidettu edelleen hyvin

Heinävedellä 24.5.2017

Timo Kukkonen
Puheenjohtaja

Pentti Heiskanen

Reino Rautiainen
Varapuheenjohtaja

Jaana Hirvonen